

STUDIEPLAN FÖR FORSKARUTBILDNING I GREKISKA

1 Beslut

Studieplanen är fastställd av språkvetenskapliga sektionen 1998-11-26 att gälla från och med 1999-01-01 och senast ändrad av språkvetenskapliga fakultetsnämnden 2003-12-04.

Forskarutbildningen ges i den omfattning tillgängliga resurser medger. Det som nedan sägs om forskarutbildning gäller, där inget annat anmärks, utbildning såväl för doktorexamen som för licentiatexamen.

2 Mål för utbildningen

Utbildningen för doktorexamen har som mål dels att ge vidgade och fördjupade kunskaper i det grekiska språket, den grekiska litteraturen och den grekiska kulturen, som är nödvändiga för avhandlingsarbetet och användbara vid senare yrkesverksamhet utanför högskolan, dels att ge kännedom om forskningsmetodik, som sätter doktoranden i stånd att såsom ett led i utbildningen självständigt lösa en forskningsuppgift av ett i förhållande till den disponibla tiden rimligt omfång och gör honom/henne väl förberedd för mer omfattande insatser i en eventuell fortsatt verksamhet som forskare.

Utbildningen för licentiatexamen har som mål att ge fördjupade ämneskunskaper i det grekiska språket, den grekiska litteraturen och den grekiska kulturen samt behärskning av forskningsmetodik och självständigt vetenskapligt arbete av kvalificerat slag, dokumenterad i en vetenskaplig uppsats.

3 Tillträde till forskarutbildning

Man kan ansöka om att antas antingen till utbildning för doktorexamen eller till utbildning för licentiatexamen. Den förra utbildningen omfattar fyra år, den senare två år.

3.1 Allmänna bestämmelser

Till forskarutbildning får antagas endast så många doktorander som kan erbjudas handledning och godtagbara studievillkor i övrigt och som har studiefinansiering enligt Högskoleförordningen (HF) kap. 9.

3.2 Grundläggande behörighet

Grundläggande behörighet har den som genomgått grundläggande högskoleutbildning om minst 120 poäng eller som i annan ordning inom eller utom landet har förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper. Om det finns särskilda skäl, får fakultetsnämnden för en enskild sökande medge undantag från kravet på grundläggande behörighet.

3.3 Särskild behörighet

För särskild behörighet att antagas till forskarutbildningen i grekiska krävs att den sökande har godkänt resultat på kurser motsvarande magisternivå i ämnet eller motsvarande enligt äldre bestämmelser samt kunskaper i svenska motsvarande lägst be-

tyget 3 från Programgymnasiet/Nya vuxenutbildningen Sv B/Sv 2 B eller linjegymnasiet: 3 åk HSENT eller Komvux (äldre vuxenutbildning): etapp 3. Särskild behörighet har också den som i annan ordning inom eller utom landet förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper. Sökande som erhållit godkänt resultat på kurser med olika inriktning på samma nivå i ämnet får inom ramen för 80 poäng medta endast en sådan kurs.

Vidare krävs för särskild behörighet att studenten kan tillgodogöra sig kurslitteratur på engelska, tyska och franska samt kan använda källor och facklitteratur som kräver kunskaper i latin.

4 Antagning och urval

Antagning av sökande till forskarutbildning i grekiska utlyses i mån av medel en gång per år. Tidpunkten för ansökan (vanligtvis i oktober) meddelas av institutionen. Den sökande skall till sin ansökan foga en kortfattad forskningsplan eller på annat sätt redogöra för sina forskningsintressen. Antagning bereds av institutionens vetenskapliga råd och beslutas av prefekten på delegation av fakultetsnämnden.

Beslut om antagning skall grunda sig på en bedömning av den sökandes förmåga att tillgodogöra sig forskarutbildningen. Särskild vikt skall därvid fästas vid graden av mogenhet och förmåga till självständigt omdöme och kritisk analys, visad bl.a. genom examensarbeten på kandidat- och magisternivå. Intervju med den sökande kan också komma ifråga.

5 Individuell studieplan

För varje forskarstuderande skall i samråd mellan honom/henne och huvudhandledaren upprättas en individuell studieplan som både uppfyller fakultetsnämndens krav och är anpassad till institutionens behov av reglerade samarbetsformer. Studieplanen skall tillstyrkas av prefekten och fastställas av fakultetsnämnden.

Den individuella studieplanen skall innehålla en tidsplan för den studerandes forskarutbildning, en beskrivning av de åtaganden som den forskarstuderande, huvudhandledaren, institutionen och fakultetsnämnden har under utbildningstiden samt vad som i övrigt behövs för att utbildningen hela tiden skall kunna bedrivas på ett effektivt sätt.

Studieplanen följs upp av fakultetsnämnden minst en gång varje år. Vid uppföljningen skall den forskarstuderande och huvudhandledaren informera fakultetsnämnden om hur utbildningen framskrider. Fakultetsnämnden kan när det är påkallat göra de ändringar i den individuella studieplanen som behövs. Innan en ändring görs skall forskarstuderande och huvudhandledare ges möjlighet att yttra sig. Med sina underskrifter skall de intyga att de godkänt studieplanen och de ändringar som gjorts i den.

6 Utbildningens innehåll och uppläggning

6.1 Utbildningens längd

Utbildningen för doktorsexamen skall normalt kräva fyra års heltidsstudier och för licentiatexamen två års heltidsstudier. Härvid förutsätts att den forskarstuderande har de förkunskaper som krävs och ägnar sig åt studierna på heltid samt utnyttjar undervisning och handledning effektivt. Ansvaret för att tidsplanen hålls vilar både på den

forskarstuderande och på huvudhandledaren. Avvikelser i tidsplanen måste dokumenteras i den individuella studieplanen (se ovan). Utbildningstiden får förlängas bara om det finns särskilda skäl för det, såsom ledighet på grund av sjukdom, för tjänstgöring inom totalförsvaret eller för förtroendeuppdrag inom fackliga organisationer och studentorganisationer eller föräldraledighet.

6.2 Utbildningens uppläggning

Utbildningen för doktorsexamen består av en kursdel om 60 poäng och en avhandlingsdel om 100 poäng och för licentiatexamen av en kursdel om 40 poäng och en uppsatsdel om 40 poäng. Även om kursdelen normalt i huvudsak föregår avhandlingsdelen, rekommenderas den forskarstuderande att på ett tidigt stadium med sin huvudhandledare diskutera och bestämma avhandlingsämne.

6.3 Undervisning

Undervisning i samtliga ingående kurser kan inte ges varje läsår. Den forskarstuderande uppmanas därför att i möjligaste mån utnyttja den undervisning som ges, men måste i huvudsak inhämta kurserna på egen hand, varvid handledarna ger vägledning och råd. Den forskarstuderande skall också delta aktivt i seminarieverksamheten inom ämnet. Vissa kurser eller viss undervisning kan ges i samarbete med andra institutioner eller av andra institutioner eller av fakulteten gemensamt. Den forskarstuderande bör utnyttja de tillfällen som ges att bevista gästföreläsningar både inom det egna ämnet och inom angränsande ämnen.

6.4Handledning

Vid antagning till forskarstudier utses (minst) två handledare: en huvudhandledare med huvudansvar för forskarutbildningen – inklusive avhandlingsarbetet – och en biträdande handledare. Huvudhandledaren skall vara anställd vid eller adjungerad till Uppsala universitet. Handledarna skall ha doktorsexamen eller motsvarande och minst en skall ha docentkompetens. Det är viktigt att handledning sker regelbundet under hela utbildningstiden. Den forskarstuderande har rätt till handledning motsvarande fyra års heltidsstudier för doktorsexamen och två års heltidsstudier för licentiatexamen, om inte fakultetsnämnden beslutar annat. Den forskarstuderande som begär det har rätt att byta handledare.

6.5 Kurser

6.5.1 Allmänna anvisningar

Kurserna är indelade i två grupper, dels kurser som är gemensamma för alla forskarstuderande (40 p för doktorsexamen och 30 p för licentiatexamen), dels kurser som är individuella och avhandlingsrelaterade (20 p för doktorsexamen och 10 p för licentiatexamen). De specificerade textmängderna avser genomgående vad som skall läsas utöver de i baskurserna och i fortsättningskurserna B, C och D lästa texterna. De i kurserna ingående texterna läses under aktgivande på grammatiska och stilistiska särdrag, och jämsides med textstudiet förutsätts den forskarstuderande inhämta tillhörande litteratur- och idéhistoria. Den nedan angivna ordningen mellan de olika kurserna rekommenderas men är inte obligatorisk. Litteraturen fastställs på sätt som institutionsstyrelsen bestämmer.

6.5.2 Innehållet i kurserna för doktorsexamen

Till varje kurs studeras en eller två monografier. Val av monografier och fastläggande av textlistor sker i samråd med huvudhandledaren. Studiet av sekundärlitteraturen avser inte endast inhämtande av ett visst kunskapsstoff utan även en fortlöpande kritisk analys och bedömning av detta stoff. Vidare förväntas doktoranden på egen hand ytterligare orientera sig i litteraturen kring texterna med hjälp av handböcker, bibliografier och recensionstidskrifter.

6.5.2.1 För alla doktorander gemensamma kurser (40 poäng)

Kurs 1: SPRÅKHISTORIA, DIALEKTER OCH DIALEKTLITTERATUR (12 poäng)

Omfattar 15 dialektinskrifter (motsvarande ca 400 rader) samt huvuddragen av den grekiska språkutvecklingen (dialekter, konstspråk etc) t o m kejsartiden; ca 6000 vers epik och lyrik: Homeros, Hesiodos och Pindaros; ca 200 sidor jonisk prosa: naturfilosofier, Herodotos och Hippokrates.

Kurs 2: DET ATTISKA DRAMAT (6 poäng)

Omfattar ca 6000 vers, dvs. ett drama av vardera Aischylos, Sophokles, Euripides, Aristophanes och Menandros.

Kurs 3: ATTISK PROSA, GRAMMATIK OCH STILISTIK (9 poäng)

Omfattar ca 350 sidor attisk prosa: Thukydides, Platon, Isokrates, Aristoteles och Demosthenes samt fördjupning i den attiska grammatiken med intensivstudium av attisk text (Lysias) och övning i översättning från svenska till grekiska.

Kurs 4: EFTERKLASSISK POESI OCH PROSA (9 poäng)

Omfattar dels ca 2000 vers: Theokritos, Kallimachos, Apollonios Rhodios, Nonnos, och epigramdiktning, dels ca 400 sidor prosa, ur t ex Philon, Plutarchos, Dion Chrysostomos, Epiktetos, Marcus Aurelius, Lukianos, Philostratos, Libanios, Plotinos, romanförfattarna och kyrkofäderna.

Kurs 5: FILOGISKA HJÄLPVETENSKAPER (4 poäng)

Omfattar dels paleografi, inkl. papyrologi, med praktiska tillämpningsövningar, samt huvuddragen av de klassiska texternas traditionshistoria och textkritikens elementa.

6.5.2.2 Avhandlingsrelaterade och individuella kurser (20 poäng)

Kurs 1: TEXTKURS (10 poäng)

Omfattar ca 400 sidor prosa eller 7500 vers eller en kombination av båda. Texterna skall vara av central betydelse för avhandlingsarbetet.

Kurs 2: METODKURS (10 poäng)

Omfattar dels deltagande i någon av de fakultetsgemensamma kurserna, dels studiet av ett antal för avhandlingsarbetet centrala teoretiska arbeten. Om ingen lämplig kurs anordnas, utökas antalet arbeten i motsvarande grad.

6.5.3 Innehållet i kurserna för licentiatexamen

6.5.3.1 För alla forskarstuderande gemensamma kurser (30 poäng)

Kurs 1: SPRÅKHISTORIA, DIALEKTER OCH DIALEKTLITTERATUR (8 poäng)

Omfattar ca 10 dialektinskrifter, ca 4000 vers epik och lyrik samt 125 sidor jonisk prosa.

Kurs 2: DET ATTISKA DRAMAT (4 poäng)
Omfattar ca 4000 vers.

Kurs 3: ATTISK PROSA, GRAMMATIK OCH STILISTIK (10 poäng)
Omfattar ca 350 sidor attisk prosa med intensivstudium av attisk text (Lysias) och övning i översättning från svenska till grekiska.

Kurs 4: EFTERKLASSISK POESI OCH PROSA (6 poäng)
Omfattar ca 1000 vers och 270 sidor prosa.

Kurs 5: FILOLOGISKA HJÄLPVETENSKAPER (2 poäng)

6.5.3.2 Avhandlingsrelaterade och individuella kurser (10 poäng)

Kurs 1: TEXTKURS (5 poäng)
Omfattar ca 200 sidor prosa eller 3750 vers eller en kombination av båda. Texterna skall vara av central betydelse för uppsatsarbetet.

Kurs 2: METODKURS (5 poäng)
Omfattar deltagande i någon av de fakultetsgemensamma kurserna eller studium av för uppsatsarbetet centrala teoretiska arbeten av samma omfång.

7 Examination

7.1 Kunskapsprov

Varje kurs avslutas med skriftligt eller muntligt prov. I vissa fall kan kontinuerlig kunskapskontroll ske i samband med undervisningen. Prov bedöms med något av betygen godkänd eller underkänd. Betyg skall bestämmas av lärare som utses av fakultetsnämnden.

7.2 Doktorsavhandling och disputation resp. licentiatuppsats och uppsatsventilering

Doktorsavhandling och licentiatuppsats skall avfattas på svenska, engelska, franska eller tyska. Något av dessa språk skall också användas vid disputation resp. ventilering av licentiatuppsatsen.

7.2.1 Avhandling och disputation för doktorsexamen

Som ett led i utbildningen skall doktoranden författa en vetenskaplig avhandling (doktorsavhandling). Avhandlingen skall vara ett självständigt tillämpande av vetenskapliga metoder på en forskningsuppgift av rimlig svårighetsgrad i förhållande till den disponibla tiden. Ämnet för avhandlingen bestäms i samråd med huvudhandledaren. Avhandlingen skall kvalitetsmässigt ligga på en sådan nivå att den uppfyller rimligt ställda krav för att antas till publicering i en vetenskaplig skriftserie eller tidskrift. Avhandlingen skall utformas antingen som ett enhetligt, sammanhängande vetenskapligt verk (monografi-avhandling) eller som en sammanläggning av vetenskapliga uppsatser, vilka doktoranden har författat ensam eller gemensamt med annan person, med en kort sammanfattning (sammanläggningsavhandling). Avhandlingsarbetet kan bedrivas som lagarbete, varvid arbetet skall organiseras så att de enskilda insatserna kan särskiljas och bedömas

enligt samma grunder som individuella avhandlingar. Till varje doktorsavhandling skall fogas ett kortfattat referat på engelska ("abstract").

Avhandlingen skall försvaras muntligt vid en offentlig disputation. Avhandlingen bedöms med något av betygen godkänd eller underkänd. Vid betygsättningen skall hänsyn tas både till innehållet i avhandlingen och till försvaret av den. Betyget bestäms av en betygsnämnd, som utses av fakultetsnämnden för varje avhandling. Disputationen skall ledas av en ordförande. Vid disputationen skall det finnas en opponent. Ordföranden och opponenten utses av fakultetsnämnden.

Fakultetsnämnden beslutar om minsta antal exemplar av avhandlingen inför disputationen och om ersättning för framställningskostnaderna för denna upplaga.

7.2.2 Vetenskaplig uppsats och uppsatsventilering för licentiatexamen

Licentiatuppsatsen skall vara resultatet av en självständig vetenskaplig forskningsinsats. Uppsatsämnet bör väljas tidigt under studierna. Studerande som inte har en bestämd avsikt att begränsa sina studier inom forskarutbildningen till licentiatexamen skall välja ämnet så att uppsatsen kan utvidgas till en doktorsavhandling. Uppsatsen skall vara av sådan kvalitet att den kan publiceras i en vetenskaplig tidskrift.

Den vetenskapliga uppsatsen skall granskas och försvaras muntligt vid ett offentligt seminarium. Dessförinnan skall den finnas tillgänglig på institutionen i minst tre terminsveckor. Anslag om tid och plats för seminariet och om var uppsatsen finns tillgänglig skall också tre veckor i förväg dels sättas upp på institutionen, dels skickas till systerinstitutioner vid andra svenska universitet och andra institutioner inom fakulteten. Fakultetsnämnden utser ordförande för seminariet, opponent samt betygsbestämmande lärare (examinator) särskilt för varje uppsats. Uppsatsen bedöms med något av betygen godkänd eller underkänd. Vid betygsättningen skall hänsyn tas både till uppsatsens innehåll och till försvaret av den. Uppsatsen skall arkiveras vid institutionen och vara allmänt tillgänglig. Ett exemplar skall också förvaras på universitetsbiblioteket.

8 Examen

För examen fordras att den forskarstuderande har fått betyget godkänd vid de prov som ingår i forskarutbildningen samt på doktorsavhandlingen/licentiatuppsatsen. På begäran utfärdas bevis om filosofie doktorsexamen resp. filosofie licentiatexamen till den som uppfyllt samtliga fordringar för examen.

Den som antagits till utbildning för doktorsexamen i grekiska kan avsluta en del av sin forskarutbildning med en licentiatexamen, som då avser en etapp inom forskarutbildningen. Efter avlagd licentiatexamen kan han/hon utan ansökan fortsätta sina studier till doktorsexamen. Doktorsexamen kan också avläggas utan föregående licentiatexamen. Det krävs inte att den studerande redan vid antagningen till utbildning för doktorsexamen bestämmer sig för att avlägga eller inte avlägga licentiatexamen.

Den som antagits till utbildning för licentiatexamen i grekiska avslutar sin forskarutbildning med en licentiatexamen omfattande 80 poäng, men kan efter avlagd examen ansöka om att antas till doktorandstudier.

9 Övriga anvisningar

Studier som påbörjat forskarutbildning enligt äldre studieplan får slutföra sina studier enligt samma studieplan. Huvudhandledare får för enskild studerande besluta om övergångsbestämmelser i de fall studerande enligt tidigare studieplan önskar övergå till föreliggande studieplan.

Bestämmelser av relevans för forskarutbildningen framgår av HF kap. 5, 8 och 9.